

Ineke Wiegel

(On)Gelukkig met Natuurmonumenten

In een stukje in De Korhaan van februari 1994 [Korhaan 27 (1) pagina 15] trof ik de volgende zin aan: *"Gelukkig zijn de wetlands in ons werkgebied niet meer in particuliere handen, maar vrijwel geheel bezit van Natuurmonumenten"*. Na lang aarzelen stel ik u toch de vraag wat dat "gelukkig" betekent?

Bij de weilanden achter het Naardermeer, te bereiken via de Melkmeent, staat een bord van Natuurmonumenten: Beschermd gebied voor vogels, verboden toegang. Ik heb hier tot tweemaal toe koelen, die op die weide neergezet worden (door wie weet ik niet, maar ze horen er niet!) nesten van Veldleeuweriken zien stuktrappen. De boerderij van het landgoed Spanderswoud, eigendom voor zover ik weet van Natuurmonumenten, moest zonodig verbouwd worden. Alle nesten

van de Boerenzwaluwen werden vernield. Ik heb die Boerenzwaluwen hijgend terug zien komen, niet wetend waar ze zich nu moesten nestelen.

Natuurmonumenten is bezig het landgoed Boekesteijn geheel te vernielen. Alle heggen langs de zijingang zijn weggehaald. Niet gekapt, maar geheel verwijderd. Zo ook een aantal bramenstruiken. Hier zaten onder andere nesten van Heggemus, Roodborst en Winterkoning. De vorige eigenaar van Boekesteijn liet tenminste de vogels met rust. In de boom die tegenover ons huis stond (één van de veertig overigens die met toestemming van Natuurmonumenten, de grootste grondeigenaar van het Dorp 's-Graveland zijn gekapt) zat een nest van een Grote bonte specht. Die is nu verdwenen. Langs de sloot tussen de grens van Boekesteijn en

Grote bonte specht

Sperwershof stonden heggen. Behalve de mussen kwamen er tot nu toe altijd weer een paar Bergeenden op het weiland nestelen. Ze konden dan via de sloot (en beschermd door de heggen) naar de vaart. Waar moeten zij dit jaar naar toe? De heggen zijn verwijderd.

Het bezoekerscentrum Corversbos wordt overgeplaatst naar Boekesteijn. Weet u wat dit voor de natuur en de vogels betekent: gigantische overlast van

milieuvervuilend blik en loslopende honden, want er is geen toezicht. Eén boswachter tegenover twintig directeuren en driehonderd andere medewerkers, die koffie drinken, ziek zijn of een atv-dag hebben. Wij hebben het als bewoners nog niet eens over de overlast die wij ervan zullen krijgen. De waslijst is niet te overzien, dus ik stop maar. Dat woordje "gelukkig" is derhalve voor de bewoners van het Dorp 's-Graveland ietwat "ongelukkig" gekozen.

Reactie van de redactie: De schrijver van het artikel in de vorige Korhaan "Vechtplassen-gebied cruciaal voor bedreigde vogelsoorten" toonde zich "gelukkig" met het feit dat de wetlands in het Vechtplassen-gebied niet in eigendom zijn van particulieren of gemeentelijke overheid, maar van een natuurbeschermingsorganisatie, namelijk Natuurmonumenten. Natuurbeschermingsorganisaties hebben nu eenmaal een beter inzicht en ook een groter belang bij het voortbestaan van zeer waardevolle natuurgebieden. Deze constatering betekent uiteraard niet dat het beleid van de vereniging Natuurmonumenten altijd en onder alle omstandigheden "gelukkig" is. Wij hebben Natuurmonumenten gevraagd te reageren op de kritiek van Ineke Wiegel.

Reactie van Natuurmonumenten

Het beheer van grasland in weidevogelgebieden van Natuurmonumenten is vergelijkbaar met het agrarisch bedrijf van voor de jaren vijftig. Waar mogelijk een hoge waterstand en afwisselend hooiland met weiland waarop vee graast.

In de weilanden op de Hilversumse Bovenmeent grazen vanaf 15 mei twee pinken per hectare. Het grasgewas op de hooilanden wordt pas gemaaid, nadat vastgesteld is dat er geen jonge vogels meer aanwezig zijn.

Dit beheer en gebruik is geheel en al in het belang van de vogels en geeft hen de beste overlevingskansen. Het blijft echter mogelijk dat er wel eens een nest of jonge vogel verloren gaat. Dat is niet te voorkomen.

Boerenwaluw

Natuurmonumenten heeft vele gebouwen, waaronder monumenten, te onderhouden. Soms is het onderhoud zo veelomvattend dat van een restauratie gesproken kan worden. Aangezien de bescherming van plant en dier hoog in ons vaandel staat, worden bij restauraties ook de belangen van vogels en vleermuizen in het oog gehouden. Bij de bestrijding van bijvoorbeeld houtworm en boktor wordt rekening gehouden met vleermuizen. Als delen van het gebouw gesloopt moeten worden om dergelijk onderhoud te kunnen verrichten, dan is het niet uitgesloten dat er nesten verwijderd moeten worden. Dit herstelwerk zal in principe altijd buiten de broedtijd plaatsvinden, tenzij het een noodreparatie betreft.

BOEKESTEYN

Op het landgoed Boekesteyn troffen wij uitgestrekte productieboomgaarden aan, omzoomd met elzenhagen. Ook werd een

groot aantal kassen en overige bedrijfsgebouwen overgenomen. Natuurmonumenten heeft Bureau Bakker en Bleeker opgedragen om, uitgaande van de aanwezige en mogelijk toe te voegen waarden, een herstelplan op te stellen. Daar is het bureau uitstekend in geslaagd. Dit plan wordt nu uitgevoerd en daarin is geen plaats meer voor productieboomgaarden, elzenhagen en kassen, maar wel voor nieuwe vijvers, sloten, bosranden, doorkijkjes, bouw- en grasland.

In het binnenkort te openen Bezoekerscentrum Boekesteyn zullen vele bezoekers geïnformeerd worden over de waardevolle landgoederen en hun kwetsbaarheid. Uit ervaring weten wij dat zij zich in het algemeen voortreffelijk gedragen als ze na hun bezoek aan het centrum in het terrein wandelen. Mocht dat een enkele keer niet het geval zijn, dan zal één van onze zes toezichthouders zeker op gepaste wijze ingrijpen.